UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 444
KARAR NO : 2017 / 525
KARAR TR : 25.09.2017

ÖZET: Yaşlılık sigortası aylığı alan davacının bu aylığının kesilmesine ve daha önce ödenen yaşlılık aylıklarının geri istenilmesine ilişkin uyuşmazlığın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. A.
Vekili : Av. D. S. A.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu
Vekili : Av. C. G. (Adli Yargıda)
Av. E.Y. (İdari Yargıda)

OLAY : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının 31/06/2003 tarihinde SGK' dan emekli olduğunu, 14/11/2003 tarihinde Van iline öğretmen olarak tayininin çıktığım, Nisan 2004'de durumu dilekçeyle kuruma bildirip herhangi bir işlem yapılmayınca 05/05/2005 tarihli yeni bir dilekçe verip öğretmen olarak Emekli Sandığından maaş aldığını, aynı zamanda SSK'dan da emekli maaşı ödendiğini, gereğinin yapılmasını bildirdiğini, dilekçesinde tahsis numarası belirttiğini, bu şekilde statüsünü de göstermiş olduğunu, dilekçenin kurum kayıtlarında yer aldığını, davacının üzerine düşeni yapmasına rağmen kurumca emekli maaşı kesilmeyip kurum hatasıyla ödenmeye devam edildiğini, davacının iyi niyetli olduğunu, yersiz ödemenin kurum kusuruyla kaynaklandığını, bu nedenle davalı kurumca davacı hakkında tahakkuk ettirilen faiz dahil 176.445,38 TL yersiz ödeme işlemine ait 07/05/2015 tarih ve 6.875.125 sayılı işlemin kurum hatasından kaynaklandığının tespitiyle kurum işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 17. İŞ MAHKEMESİ:18.02.2016 gün ve E:2015/629, K:2016/81 sayılı kararı ile "5510 sayılı Yasanın "5434 sayılı Kanuna İlişkin Geçiş Hükümleri" başlıklı Geçici 4.maddesinin 4.fıkrasına göre "Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır." hükmünün yer aldığı, az önce belirtilen 5510 sayılı yasanın geçici 4.maddesi gereği dava konusu edilen uyuşmazlıkla ilgili idare mahkemelerinin görevli olduğu anlaşılmıştır.

Yargılama ve dosya kapsamına göre; az önce özetlenen yasal düzenleme ve getirtilen kayıt ve belgelere göre, ;5510 sayılı yasanın geçici 4.maddesindeki düzenleme dikkate alındığında maddi olaya uygulanacak hükümlerin 5434 Sayılı Kanunda düzenlendiği ve 5510 Sayılı Kanunun geçiş hükümlerine, Anayasa Mahkemesi ve Uyuşmazlık mahkemesinin kararlarına göre uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görev alanına girdiği" gerekçesiyle HMK" nın 114/1 -b ve 115/2 maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş, temyiz edilmeyen kararın 07.04.2016 tarihi itibarıyla kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 1. İDARE MAHKEMESİ: 15.03.2017 gün ve E:2016/1272 sayılı kararı ile "5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesinde, İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulacağı, bu mahkemelerin, İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve davalara bakacakları kurala bağlanmış; maddede belirtilen İşçi Sigortaları Kurumunun adı 17.7.1964 tarihinde kabul edilen 506 sayılı Kanun'un 136. maddesi ile Sosyal Sigortalar Kurumu olarak değiştirilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 104. maddesinde de, bu Kanunla yürürlükten kaldırılmayan hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı kanunlara yapılan atıflar ile ilgili mevzuatında emeklilik, malullük, vazife malullüğü ve sosyal sigorta haklarına, yardımlarına ve yükümlülüklerine, iştirakçiliğe ve sigortalılığa, dul, yetim ve hak sahipliği şartlarına, emekli ikramiyesine, ek ödemelere, sağlık hizmetleri veya tedavi bedellerinin ödenmesine ilişkin yapılan atıfların bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılacağı belirtilmiştir.

5510 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. maddesinde ise bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; dava konusu uyuşmazlığın, Sosyal Sigortalar Kurumundan yaşlılık aylığı alan davacının 15.11.2003 tarihinden itibaren kamu görevlisi olarak çalışması nedeniyle 01.01.2005-20.11.2014 tarihleri

arasında ödenen yaşlılık aylığının faizi ile birlikte borç çıkarılarak genel hükümler çerçevesinde tahsil edileceği yolunda tesis edilen işlemden kaynaklandığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, davacıya özel hukuk hükümleri çerçevesinde Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından ödenen yaşlılık aylığının kesilerek borç çıkarılması ve bu borcun genel hükümler çerçevesinde tahsil edileceği yolunda tesis edilen işlemden kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır " gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19.maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş, dosya Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 25.09.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davasında adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Kanunun 19.maddesinde öngörülen biçimde görev uyuşmazlığı doğduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, yaşlılık aylığı alan davacının bu aylığının kesilmesine ve daha önce ödenen yaşlılık aylıklarının geri istenilmesine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Davacıya yaşlılık aylığı bağlandığı tarihte yürürlükte olan 506 sayılı Kanunun "Yaşlılık Sigortası" başlığı altında düzenlenen;

59. maddesi: Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar şunlardır:

Sigortalıya:

a)Yaşlılık aylığı bağlanması,

b)Toptan ödeme yapılması.

60.maddesi: Yaşlılık aylığından yararlanma esas ve şartları aşağıda gösterilmiştir:

a) Yaşlılık aylığından yararlanabilmek için sigortalıların;

a)Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması ve en az 7000 gün veya,

b) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması, 25 yıldan beri sigortalı bulunması ve en az 4 500 gün,

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmaları şarttır.

63. maddesi: A) Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken, sigortalı olarak çalışmaya başlayanların yaşlılık aylıkları çalışmaya başladıkları tarihte kesilir...

80. maddesi: ...Kurum alacaklarının tahsilinde 21/07/1953 tarih ve 6183 sayılı Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde, alacaklı Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer İş Mahkemesi yetkilidir.

Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz.

Hükümlerini içermektedir.

31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506 sayılı Yasanın aralarında yukarıda özetlenen maddelerinin de bulunduğu 142 ve 143 üncü, ek 36 ncı, geçici 20 nci, geçici 81 inci ve geçici 87 nci maddeleri hariç tüm maddelerini ilga ederek, Yaşlılık Sigortasına ilişkin olarak 28-31 nci maddelerinde benzer yeni düzenlemeler gerçekleştirmiştir.

Yine 5510 sayılı "Primlerin Ödenmesi" başlıklı;

88/19 maddesi; ...Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz...

Şeklindeki düzenlemeyle kurum alacaklarının tahsili konusunda doğacak ihtilaflarda 506 sayılı Yasadaki gibi İş Mahkemesinin görevli olacağını belirlemiştir.

Dosya incelemesinden; 01/10/1983 - 31/07/2003 tarihleri arasında özel okullarda, iş sözleşmeleri uyarınca 506 sayılı Yasaya tabi olarak çalışan davacının, 31/07/2003 tarihinde SSK' ya müracaat ederek Yaşlılık Sigortası yönünden işlem yapılması talebinde bulunduğu, bu kapsamda davacıya 01/08/2003 tarihinden geçerli olmak üzere maaş bağlandığı, 14/11/2003 tarihinden itibaren Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde ataması yapılarak Van' da öğretmenliğe başlayıp bilahare Emekli Sandığı kapsamında emekli olarak maaş almaya başladığı, iki emekli maaşı aldığına dair başvurularına rağmen davacıya maaş ödenmesine devam edildiği, 14/11/2014 tarihinde ise yaşlılık sigortası aylığı ödemesinin durdurularak 01/01/2005-20/11/2014 tarihleri arasında yersiz yapıldığı ileri sürülen ödemelerin faizi ile birlikte geri ödenmesinin istendiği, uyuşmazlığın 506 sayılı Yasa uyarınca bağlanan Yaşlılık Sigortası aylığına ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan açıklamalar ışığında, 506 sayılı Kanunun 80 ve 5510 sayılı Kanunun 88/19 maddelerinin emredici hükümleri gereği davacı tarafından açılan davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Ankara 17. İş Mahkemesinin 18.02.2016 gün ve E:2015/629, K:2016/81 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 17. İş Mahkemesinin 18.02.2016 gün ve E:2015/629, K:2016/81 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.09.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Ahmet Tevfik	Suna
NECİPOĞLU	ÇOLAK	ERGİNBAY	TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Turgay Tuncay
ÖĞÜŞ	AYDIN	VARLI